



Adolescència

Et toca a tu

Passió pels jocs de taula

Hi ha molts adolescents que ocupen el seu **temps de lleure** amb jocs de taula. Triomfen els d'**estratègia** i els que fan **treballar el cap**

T. GILBERT

FOTO: FRANCESC MELCION

L'Aidi Riera, sòcia de la botiga i de l'editorial de jocs Homoludicus, de Granollers, classifica els adolescents en quatre tipus segons la tria de joc que fan. Els primers són els que busquen passar una estona divertida. Busquen un joc dinàmic, divertit i ràpid. Els seus jocs de taula són el *Jungle Speed*, l'*Uongo*, el *Time's Up* o el *Set*. El segon tipus d'adolescents són els que busquen fer partides serioses, amb moltes estratègies, que ningú no sàpiga qui guanyarà o perdrà fins al final. Són els joves que opten pel *King of Tokyo*, el *Dominion* o el *Pandemic*. El tercer tipus són els adolescents que volen un joc difícil, volen estar-se dues hores intenses esprement-se el cervell. "Sóc d'aquest sector, el més petit, però existeix". Els seus jocs són l'*Agrícola* o *Le Havre*. I, finalment, hi ha els adolescents més joves, els que comencen a iniciar-se en els jocs de taula, i que trien el joc de cartes *Magic*.

Aparcar la consola

Jordi Vergés és dels que busquen jocs d'estratègia. Va començar a jugar amb un grup d'amics en una casa particular, però sobretot s'hi va iniciar gràcies a les nits lúdiques que organitza la botiga Homoludicus, dos divendres al mes, en què es pot arribar a jugar fins a 5 o 6 jocs diferents. "En comptes de ser a casa i mirar la tele, quedo amb els amics per jugar i exercitar una mica el cervell. També és una oportunitat per conèixer altra gent". El seu joc preferit és l'*Agrícola*, que requereix un mínim d'hora i mitja i cert nivell intel·lectual, "perquè les estratègies s'han de calcular al mil·lime-



INICIAR-SE. Entre els adolescents que s'inicien en els jocs de taula, triomfa el joc de cartes *Magic*.

tre". El Jordi també explica que aquests jocs poden oferir un bon aprenentatge per a la vida, perquè "són jocs d'estratègies, en què compres coses i després les has de saber utilitzar, també has de saber negociar i, sobretot, saber calcular". Per tot plegat, el temps exercit no és cap pèrdua de temps, a més que així el cervell està ben actiu.

Per la seva banda, Oriol Comas i Coma, autor de jocs, expert en jocs de tauler i persona compromesa en la divulgació de la cultura del joc, sosté que "els jocs serveixen exclusivament per divertir-se, no tenen cap objectiu d'aprenentatge, els jocs no estan creats ni s'hi juga per adquirir coneixements". Ara bé, la diversió pot tenir moltes formes, des de passar l'estona rient fins a saber explicar i interpretar una història o desenvolupar habilitats espacials, memorístiques o estratègiques. "Crec que sobretot els jocs ensenyen a escoltar i a construir en comunitat, jugar és sempre passar una estona amb la gent que estimes. Jugar és com llegir un llibre en grup".

Fer treballar el cervell

Carlos Finestra és un jove que explica la seva vinculació amb els jocs de taula. És va aficionar als jocs de

"En comptes de mirar la tele, quedo amb els amics per jugar i exercitar una mica al cervell"

"Crec que, sobretot, els jocs ensenyen a escoltar i a construir en comunitat"

taula fa 10 anys, quan en tenia 17. "Era aficionat als videojocs, però un dia vaig entrar en una botiga per fer un regal a un amic i m'hi vaig enganxar". La seva tria de jocs són "els que fan pensar", com ara l'*Agrícola*, l'*Uongo*, els *Colones de Katan* o el *Puerto Rico*. "Són jocs que n'aprens les regles en mitja hora, però que dominar-los és molt difícil, perquè hi ha molta estratègia per exercir. Podria comparar-se amb el joc d'escacs: aprendre els moviments de les fitxes és fàcil, però que saber moure-les bé és una altra història".

A Catalunya no hi ha gaire tradició de jocs de taula. "La mateixa que pugui haver-hi en altres països europeus, potser una miqueta menys", diu Oriol Coma. El blogaire *D'oca a oca* (<http://docaoca.wordpress.com/2011>) explica que l'únic que té sortida a Espanya són els jocs de festa i jocs familiars, "en general lleugers, de no gaire durada, aptes per a grans grups i per a tots els públics". Segons el mateix blogaire, "tenen força tirada també els jocs lligats a programes de televisió com *Passapalabra* o *Password*. Només cal veure que l'únic joc de taula per a més grans de cinc anys que he vist anunciat a la televisió últimament és el de *Sílvam*". Malgrat això, els jocs de taula comencen a guanyar adeptes. Centres socials, bars, biblioteques o fires especialitzades en són un senyal.

Espais lúdics

Mentrestant, els socis de la botiga Homoludicus de Granollers continuen oferint jocs perquè els que els visiten a la botiga o a la web trobin el que més els agradi. Sobretot editen (en castellà, però també en català) jocs alemanys que saben que funcionen. Alemanya és



COMPARTIR. A l'Homoludicus de Granollers es troben grups de nois per jugar plegats.

Ho sabies?

Els jocs de taula, iguals o molt semblants als d'avui, tenen més de quatre mil cinc-cents anys d'història. És a dir, la humanitat fa molt que passa estones davant un tauler. Des d'aquest primer joc conegut, anomenat *Joc Reial d'Ur*, han vingut els escacs, el *go*, els mancales, el *backgammon*, les cartes i els dòminos, les dames, el parxís, l'oca i tants altres jocs als quals sempre hem jugat amb els avis, els pares i els amics.

el país amb més tradició en jocs de taula i és un referent per a ella. També es dediquen a dissenyar jocs creats per espanyols: "Aquest 2011 n'hem fabricat 3 de nous". I, a més, amb la crisi, han resecat públic familiar, que opta per quedar-se a casa a jugar. "Nosaltres som un sector que ens hem mantingut. Sempre agrada passar una bona estona amb un joc de taula".

En companyia

Jocs de taula

Bars i biblioteques són centres ideals per compartir jocs, per jugar amb companyia. La Biblioteca Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat ofereix cada dissabte (no festiu) el seu espai per jugar, fins al punt que s'ha creat la ludoteca, el laboratori de jocs (<http://ludoteca.wordpress.com>). El bar lúdic Queimada (www.eldracdelqueimada.com) de Barcelona obre els dissabtes d'11 del matí a 2.30 de la matinalada perquè els jugadors hi facin les seves partides, i a més els dilluns als vespres ensenyen a jugar al *backgammon*, entre altres jocs. N'hi ha molts més a Catalunya.

A més, cada any a Catalunya tenen lloc fires especialitzades, com ara la fira Jugarxugar que es fa a Granollers, la Fira de Tona, la Setmana de Jocs al Carrer de Manresa i també les Jornades Lúdiques de Vilafranca del Penedès.



Per a més informació:

www.homoludicus.org/tienda

Botiga i espai de joc a Granollers. Editen els seus propis jocs i disposen de molta varietat.

www.jugarxjugar.com

Botiga de Barcelona que promou la cultura del joc. Tenen un ampli catàleg amb jocs de taula per a totes les edats.

www.normacomics.com

Botiga amb seu a Barcelona especialitzada en jocs vinculats al còmic i el manga.

www.gigamesh.com

Botiga especialitzada en tot tipus de jocs de cartes col·leccionables, jocs de rol i temàtics, figuretes de plom i un extens assortit de material de go. A Barcelona.

www.kaburi.es

Botiga al Passeig de Sant Joan de Barcelona especialitzada en jocs de rol, de taula, de cartes i de daus. Tenen botiga virtual a internet.

www.landromina.com

Llibreria de Terrassa dedicada al còmic. Disposen de jocs de taula, Warhammer i Magic.

www.zepellindreams.com

A Girona. Oberta des del 1984, és una botiga de jocs on conviuen els més tradicionals amb els més actuals.

www.lamusaranya.blogspot.com

Botiga a Figueres amb jocs d'enginy, de taula, de cartes i jocs d'importació.

www.abacus.coop

Espai web de la cooperativa Abacus. Una àmplia selecció de jocs de taula per a totes les edats.

<http://docaoca.wordpress.com/2011>

Blog sobre jocs de taula, amb molta informació, sobretot per als que s'hi volien iniciar.

<http://www.juguemelsdivendres.blogspot.com>

Blog sobre els jocs de taula.

<http://www.terradejocs.com>

Punt de trobada virtual dels aficionats als jocs de taula.

Recomanacions de l'expert

L'expert en jocs de taula Oriol Comas fa unes recomanacions de jocs per a diferents moments del dia i per gaudir amb amics o família:

Per riure i passar una bona estona amb els amics o amb la família, són bons el *Time's Up* i l'*Smallworld*.

Per discutir una bona estona i seduir i enganyar una mica, funcionen perfectament, encara que són jocs que no tenen res a veure, el *Catan* i *Los hombres lobo de Castromegro*.

Per pensar sense escalfar-nos gaire el cervell, es pot jugar al *Carcassonne* (ara més, ja que finalment ha sortit en català), a l'*Aventurers al tren* i al *Seven Wonders*.

Per inventar històries és fantàstic el *Dixit*.

Per pensar una mica més, a part dels immortals escacs o el go, tenim jocs actuals com l'*Agri-Cola* i l'*Alta Tensió*.

L'explorador reprimit

Jaume Funes

Adolescents que donen les gràcies

A moltes mares i pares els costa força creure que existeixen adolescents que donen les gràcies i demanen perdó, però existeixen i són normals. Una parella amiga ha estat acollint durant aquest curs la Fathia, una adolescent que habitualment viu al Magrib. Fa unes setmanes, quan marxava per passar l'estiu amb la seva família, els va deixar una carta amb l'obligació de no llegir-la fins que no hagués agafat l'avió. A la carta deia coses com aquesta: "Moltes gràcies per aguantar-me, per cuidar-me, per tractar-me com una filla...". Agraïments repetits diverses vegades al costat de demanades de perdó per algunes de les seves conductes adolescents.

Es força freqüent trobar que els nois i noies adolescents, quan els preguntes sobre el seu futur, a banda de descriure una identitat ideal, també diuen que seran d'una altra manera, que hauran controlat les "bronques" que ara els enfronten amb els pares. També imaginem que el seu caos tindrà algun ordre tot i no abandonarà la seva manera de ser, íntimament singular.

Tornem, però, a la carta agraïda de la Fathia per aprofundir en l'estat de múltiples ambivalències de relació amb els adults per on va circulant la vida adolescent. Aquest any havia suposat per a ella descobrir l'adolescència: "Ha estat per a conèixer-me bé". Per això "Tany vinent serà millor". Ella i els adolescents vénen a dir: disculpa però has d'entendre que proo complicacions tinc amb mi mateix per preocupar-me per com et contesto; accepta ara, de cop, les disculpes de tot l'any. El text que comentem reflecteix molt bé com, la major part de les vegades, el desacord no neix de grans problemes sinó de l'acumulació de petites confrontacions: "... perquè vull sortir, vull diners o roba... o no m'agrada aquest iogurt, o vull seguir veient la tele". Tanmateix, en parar-se a pensar sobre com actuen, s'adonen que encara continuem al seu costat, tot i haver comprovat la nostra histèria per la ruptura impossible de moltes altres tranquil·litats de la llar. De vegades tenim la sensació que ens exploten; "Cotxe amunt, cotxe avall", que diu Fathia. Malgrat tot, a estones són capaços de descobrir que aprenen coses gràcies a la nostra dedicació. Fins i tot accepten que tenen alguns desitjos de saber gràcies a la nostra tendència a ratllar-los.

Descobrir i descobrir-se

No voldria deixar de banda que la realitat quotidiana d'aquesta noia, que vivia i viurà en terres on no hi ha gaires possibilitats de tenir adolescència, no és com la de la majoria dels nostres adolescents. Per això, qui llegeixi aquest text és possible que comentis: els adolescents dels indrets on no tenen res són agraïts, mentre que els d'aquí que ho tenen tot no donen importància a res. En part és cert i a la seva carta dona les gràcies per allò que no tenia i aquí ha pogut tenir. Malgrat tot, el contingut principal del seu agraïment té a veure amb l'experiència de descobrir que havia de ser adolescent i, alhora, sentir-se acollida en aquesta desconcertant aventura. No entrava a la seva dinàmica familiar això de posar-se a estudiar i ser adolescent. Atrapada entre moltes fidelitats agraïx el suport per gestionar les contradiccions. Per exemple: com posar-se o no el mocador o com portar correctors dentals donant importància, com a bona noia adolescent, a la seva imatge.

Com les companyes i companys amb qui ha compartit aula, s'ha sentit atreta per la festa i ha acceptat les sortides de final de curs que alteraven la rutina. Han aparegut la incertesa i la possibilitat de descontrol d'una vida desconeguda, i per això agraïx que el pares acollidors l'hagin ajudada a gestionar-la i a poder reconèixer que s'ho ha passat extraordinàriament bé. Havia de ser adolescent, com les altres noies, i no sentir-se sola. Exercir d'adolescent no era una traïció sinó una manera natural de viure la seva edat que els adults que l'acollien l'han ajudat a descobrir. Tots els adolescents poden arribar a donar les gràcies si tenen la vivència que la seva adolescència és acollida, que no estan sols entre dilemes, atractius i responsabilitats.

Jaume Funes és psicòleg, educador i periodista

